

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.
 Főszerkesztő: **Koncz Ákos.** Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**
 Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A gabonaelővételi üzlet.

Debreczen, szept. 21.

A gabonaelővételi üzlet reformálást igényel. Ezt elismerik nemcsak a termelők, hanem a kereskedők is, kik törvényhozási intézkedést sürgetnek, hogy legyen egyszerű vége a sok ellentétes felfogásnak, mely a kereskedelem biztonságának hátrányára szolgál és a gazdának is kárt okoz. Nagy Ferencz kereskedelmi államtitkárnak e reformra vonatkozó álláspontja leghelyesebben itéli meg e reform szükségességét s annak mértékét, midőn a gabonaelővételi ügyletekre vonatkozólag a kereskedelmi törvény revízióját sürgeti, mondván: Bármennyire vitassák is az érdekelt körök, hogy ezek, t. i. a tulságos haszonra dolgozó elővételi ügyletek, — legitim ügyletek, az elől még sem lehet szemet hunyni, hogy az egyszerű földmives ember, kinek fogalma sincs a tőzsdei árconjunkturák mozgó tényezőiről, nem helyezhető egy vonalba az ezek iránt tájékozott s ellenük védekezni tudó kereskedővel s azért nem méltányos őt aránytalan árkülönbségek fizetésének kitenni s ez-

által a tőzsdéspekuláció örvényébe belesodorni.

A reform nem a gabonaelővételi ügyletek eltörlését célozza, hanem oda irányul, hogy annak visszaélései ellen a gazdaközönseget meg kell védelmezni. És meg kell védelmezni a gazdaközönseget attól is, hogy a szerb és román buza beözönlése által kárt szenvedjen s lenyomassanak az árak a sokkal silányabb minőségű s csekélyebb sikertartalmu idegen buza által. Az őrlési forgalom kérdésének a lapok hasábjain tárgyalása alkalmával már kifejtettük, hogy az üzansz-buza nem felel meg a belföldi buza középminőségének, hanem ennél jóval alacsonyabb minőségű. És így az eladó nincs rászorulva a szállításhoz a hazai jobb minőségű és épen ezért drágább buzára s szállíthatja a budapesti tőzsde üzansz-buzájának megfelelő külföldi buzát s ezáltal kárt okoz a magyar gazdának.

A határidő üzletben magasabb üzansz-buzát megállapítani a belföldi kereskedelemben s ezáltal összhangzásba hozni a kereskedelmi forgalom tárgyát képező szokványbuzát a tényleg meglévő magyar

buza átlagával, ez képezi a fedezetlen határidőüzlet reformjának alap-tételét, mihez hozzá kell adnunk, hogy az eladó, ha a jobb minőségben szállít a súlytöbbletért aránylagos kárpótlást kapjon. Lényegében ily reformeszméket tartalmaz azon javaslat, melyet gróf Tisza István terjesztett elő a biharmegyei gazdasági egyesület tegnapi választmányi ülésén s melyet az egyesület meg fog küldeni a képviselőháznak.

E javaslat a határidő üzlet fenntartását kívánja, mely megfelel a gazdaközönség érdekének s melynek megszüntetése a gabonakereskedelemben óriási csapásként nehezédnek, sőt azt egészen tönkretenné. A reformot pedig oly értelemben kívánja keresztülvinni a javaslat, hogy a határidőüzlet lebonyolításainál a valódi kereslet és kínálat viszonyának alapján a megfelelő reális ár lehessen irányadó.

A fiktív árak ellen kell tehát a magyar gabona elővételi reformnak irányulnia s oly szabályozást eszközölni, mely a határidőüzlet és a készáruüzlet közötti viszonyt természetének megfelelőleg állapítja meg és minden mesterséges manipulá-

TÁRCZA.

Pöre Tamás.

(Elbeszélés.)

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —

Irta: Szini Péter.

(Folytatás.)

V.

Pöre Tamás a mondatok keresésébe ugyancsak belefáradt és szinte jólesett eltörődött testének a pihenés. — Ha ugyan pihenni tudna a nagyravágyástól elszédített!

Már a kelő nap tündöklő sugára régen bearanyozta a vidéket, midőn nehéz álmából felébredett. A szónoklattal tusakodott mindig. Ugy álmodta, hogy belesült s ellenie kigunyolták.

Hosszat ásitva, jóleső érzéssel nyújtózkodik ki. Szinte örvend, hogy csak tűnkeny álmom volt az egész.

Lábára papucsot tolva, fejére hálósapkát nyomva, rágyújt hosszuszáru csibukjára és alig hallható csoszogással lép a másik szobába.

Csendes ott minden. Nem hangzik Irma kisasszony csengő hangja, melylyel álmát beszéli édesanyjának. Az ágyak felvetve vannak és azt hirdetik Pöre Tamásnak, hogy nem halt bennök senki.

— De hát hova lettek? — tette fel Pöre ur a nehezen megoldható kérdést. — Furesa, hogy épen most jutott eszükbe a vizitelés. Azután meg azt sem mondják az embernek: befellegzett. Hátha...

Kimegy a konyhába, onnan az udvarra. Jóska béres az ökrök körül forgolódik. Oda kiált neki:

— Jóska te! Hol a feleségem?
 Jóska illőnek találja még egyszer rákérdeni.

— Kicsoda?
 — A feleségem.
 — Melyik?
 — Ejnye marha, hát hány van? Nem láttad?

— Láttam biz én tegnap is! — felel a béres mogorván.

Pöre Tamás méregbe jő. Odaront a béreshez s torka erejéből kiáltja:

— Értsd meg, marha! A feleségem elment az éjjel a leánnyommal együtt. Nem láttad: hová mentek?

— Nem láttam én, instállom. Hol láttam volna?

— Ugy kell neki lenni! Jól sejtem! Elmentek a jegyzővel! De nem bánom! Nem én! Menjenek, ne osztozzanak az én dicsőségemben. Mit törődöm velük? Bizonyára az éj leple alatt elutaztak Nagy-Bükkre.

A képviselőjelölt, midőn az esetről tiszta tudomást szerzett, kegyetlenül szitkozódott, morgolódott, toporzékol.

— Hát ezért vettelek el? Ezért aláztam le magamat hozzád? Ugyan ki lánya voltál? Illett engem a faképnél hagyni husz évi együttlét után? Aztán meg ha lett volna okod rá? Hát rosszat akarok én? Hát bolond vagyok én?

Odaállt a tükör elé s úgy pirongatta a gyönyörűséges ábrázatát.

— Megmutatom én neked, meg! Az én familiám ősi familia, nem holmi szedett-vedett ivadék. Az én familiámnak kötelességei vannak a szent haza iránt! De te nem érted azt! Te vagy a bolond, nem én! Hogy én a jót akarom, azért itt kell hagyni?

Még a leányodat is elvitted? No, de ne kerüljétek szemeim elé.

Bekiáltotta Jóska bérest. Meghagyta, hogy nyergeljék meg a háti lovát, aztán három ökrös szekér induljon Hegymegre.

A parancsolat teljesítve lett és Pöre Tamás komorult arezzal lötyögött háti lován Hegymeg felé.

Az egész vidék telve volt már a hirrel, hogy ő fog fellépni. Nyájasan köszöntötte mindenki. Még a butorkereskedő is mosolyogva, illő alázattal üdvözölte.

— Adjon nekem három szekér fiaom butrot! — parancsolta Pöre és elszámlálta a szükséges butorokat.

A butorkereskedő azonnal nyullá vált. Inas, legény, cseléd szaladt, ki ide, ki oda. Huzták, vonták, taszították a szép fényes butrokat. A kiválasztottat szekérre emelték. Egy óra alatt készen lett a dolog. Pöre tárczája jó összeggel megkönnyebbült.

Azután következett más egyéb. Szőnyegek, nagy, nehézzámú tükrök és képek. Egész raktára a gazdasági s más tudományos könyveknek. Egy theakészlet, mosdóasztal és a többi. Oh, minden szükséges egy képviselőjelöltnek!

— Megmutatom, hogy nem maradok szegyenben, azért, hogy itt hagyatok! — pattogott magában. — Pöre Tamást senki se tartsa fukar parasztnak. Lássa meg a világ, lássa meg mindenki, hogy Pöre Tamás tud áldozni a hazáért!

Egy kárpitost is kihozott magával, ki két nap alatt a szobát teljesen kiforgatta előbbeni ábrázatából, úgy annyira, hogy maga Pöre Tamás is tiszteletteljesen megszegett csak belépni a szentélybe.

Szombat estére, mikor már minden készen volt, megérkezett felesége is. Össze-

cióval szemben a készáruüzletnek biztosítja a döntő szót.

Gróf Tisza István javaslatát állami kényszer nélkül kívánja a tőzsde által érvényre juttatni az üzleti körök spontán elhatározásával. Alig hihető azonban, hogy a reform végrehajtásával késlekedő budapesti tőzsde az eszme megvalósításába önként belemenyjen. Nincs tehát más út hátra, mint az, hogy a reform törvényhozási uton léptetessék életbe. Pedig akármenynyire idegenkedik is ez eszmétől a tőzsdetanács, magának a magyar gabonakereskedelemnek tesz kárt, ha a reform keresztülvitelét halogatja. A délvidéki gabonauzsoraperek legtöbbször onnan származott, hogy a differenciális gabonauzlet tekintetében a javaslatban körvonalozott szabályok hiányoztak. Már pedig a gabonakereskedők magok előismerik, hogy a gabonauzsoraperek rendkívül sokat ártottak hazai gabonakereskedelmünknek.

El lehetünk reá készülve, hogy a gróf Tisza István javaslata ellen tiltakozni fognak azok, kik a fedezetlen határidőüzlet korlátlanágában önkényüleg diktálták az árakat gabonapiacunkon, ez a körülmény azonban ne téveszsen meg bennünket, mert a határidőüzletnek a javaslat szellemében eszközendő reformálása nem agrárius érdek, hanem a magyar közgazdasági élet általánosan óhajtott reorganizálásának kezdetét képezi; egyenlően hasznára válik a kereskedelemnek és a mezőgazdaságnak. A kormány ugyanezen elveket vallja magáénak s azoknak megvalósítása már hosszú

időn keresztül nem késhetik. Lehet, hogy a javaslat törvényre emelkedésével a börzespekuláció a gabonában esökkeni fog, de a gabonárák nivellására kétségtelenül jótékonyan fog hatni s a gazdaközönseget megóvjá a visszaélésektől, de egyszerűs mind az effektív-gabonauzletre is jótékony hatással leend.

Kívánatos ezért, hogy a kérdéssel törvényhozásunk mielőbb foglalkozzék, miután közgazdasági bajaink megszüntetésénél gyors segítségre van a gazdának és kereskedőnek egyaránt szüksége. A gazda kénytelen ősszel eladni buzáját s nem várhat jobb időkre terményei értékesítésével.

Nem fogja ez a javaslat, — azzal tisztában vagyunk, — a gabonárákat az óhajtott arányban azonnal növelni, de feladatának tökéletesen megfelel, ha annak képződésére s állandósítására befolyást gyakorol s az egészségtelen börzei spekuláció esökkenését előidézi.

Azt azonban teljesen bizonyosra vehetjük, hogy meg fog indulni az agitáció a javaslat ellen oly irányban, hogy annak életbeléptetése megakadályoztassék vagy minél későbbre halasztassék azon érveléssel, hogy a határidőüzlet legcsekélyebb megszorítása is kiszámíthatatlan kárt okoz gabonakereskedelmünknek.

Reméljük, hogy gazdasági bajaink szanálását célzó ezen kezdeményező lépés megtételénél az ország általános gazdasági érdekei fognak győzelemre jutni.

Zágrábból sürgönyzik: Idevaló kormánykörök állítása szerint a horvát szlapon tartománygyűlés csak november hó közepén fog Zágrábban összeülni, nem pedig — mint korábban híresztelték — már október közepén. E körülménnyel van összefüggésben az is, hogy Khuen-Héderváry gróf bán meghosszabbította szabadságát.

A Debreczen sz. kir. város védnöksége alatt alakuló lelencz és gyermekvédő egyesület kérdéséhez.

Debreczen, szeptember 21.

Légió azon szerencsétlen gyermekek száma, a kik a gondozás és ápoló kéz hiánya miatt évenként elpusztulnak.

A kitett és elhagyott gyermekeknek, vagyis a tulajdonképeni lelenczeknek talán még nagyobb százaléka marad meg, mint a dajkaságba adottaknak, mivel az ily lelenczház egyes nemes és jószívű emberek, vagy a város s község gondjaikba veszik s ha az ily lelenczek dajkaságba adatnak is ki, habár néha csekély, de rendszerint valami kis gond mégis van reájok. De nem így van ez a többnyire törvénytelen és leginkább a cselédnőktől származó s általuk dajkaságba adott gyermekekkel; az ily szerencsétleneket az anyák a körülmények kényszerítő és szegényítő hatása alatt többnyire a vidéki községekbe dajkaságba adják ki, a hol a szerencsétlen kis csecsemők az alkalmas táplálék hiánya, de leginkább a tisztántartás és a gondozás hiánya miatt egy darab ideig szenvednek, sorvadnak s végül csak az angyalok számát szaporítják.

Csak az tudja, a ki valaha a vidéken az ugynevezett nép között élt, hogy milyen a sorsa az ilyen szerencsétleneknek, s hogy kevés kivétellel mind elpusztulnak, vagy ha felnő is közülök egynehány, az örökké csenevész, vagyis az emberi anyag salakja,

csapta kezeit a jó asszony a nem remélt átalakulásra s csak hosszas bámulás után tudta elrebegni:

— Mit tettél, te ember?

— Mit tettem? — fortyant fel Pöre Tamás. — Még ő kérdezi én tőlem, amit nekem kellene kérdezni! Hát te mit tettél? Hol jártál? Hol a leányod?

— Mi közöd hozzá? Egy ilyen bolondra csak nem bízhattam! Megesküdött a jegyzővel tegnap.

— Me-e-eg? Ki eskette meg? Ki mérészelte? Hát én ki vagyok, mi vagyok? Én nem rendelkezem? Hát nem volt az én leányom, mi?

— Már az úgy van, ahogy van!

— De nem úgy van! Te beszélsz, te ostoba paraszt, te, te életem megmérgezője te? Miért jöttél vissza? Hivtalak? Eredj, nincs rád szükségem! Mondd meg a jegyzőnek, hogy én is beleszólok még abba a házasságba!

Az asszony odahagyta a dühöngő embert, ki felháborodott lélekkel vette bundáját nyakába s az előállott fogatra ülve, még egyszer visszakiáltott:

— Értsd meg, hogy vendégeket hozok. Minden rendben legyen, mert különben...

— És nagy duzzogással elhajtatott.

— No hiszen ez szépen kezdődik! — gondoló utközben. — Azt a jegyzőt meg is ölöm! Az beszélt ennek a tudatlan asszonynak, az! Még a leányommal megesküdött? Nem lesz belőle semmi! Hazahozom, elválasztom tőle! Ahhoz megy férjhez, kihez nekem tetszik!

Csak akkor szakított a keserű gondolatokkal, midőn Hegyemeg utcáján végigmenve, mindenütt hangzott felé az „éljen!”

VI.

Koltai nagyságos ur várta már Pöre Tamást a „Hajnal” fogadó egyik szallójában.

Ugy állapították meg, hogy itt fognak találkozni.

Ott volt Heveder Illés is a „Hegyemegi Rikkantó” jeles tehetségű szerkesztője. (Igy volt kinyomva névjegyén!) A nagyságos ur elemében volt s ugyancsak vigan társalgott Hevederrel.

— Tudja barátom nagy bolond ez a Pöre: A húság bántja szegényt! Volt gondom reá elhítenni vele, hogy ő egy országra szóló tehetség! Most ez a gondolat folyvást fejében motoszkál. Egy csapásra két légy, minő nagyszerű gondolat! Megfejjük Pörét is, a pártot is! Utóljára csak nem lesz bolond a kerület, hogy ezt a bikfiz embert válaszsza meg!

Hanem a mint Pöre belépett, egészen más fordulatot vett a beszéd.

— Isten hozta! Isten hozta, kedves urambátyám! — üdvözölte Koltai. — Van szerencsém bemutatni megyénk legtehetségesebb fiát: Heveder Illés urat, a „Hegyemegi Rikkantó” jeles tehetségű szerkesztőjét.

Pöre nagy alázattal fogott kezét a jeles tehetségű férfival. Életében most látott először eleven ujságszerkesztőt.

— Ide, ide mellém! — kiáltotta Koltai és metszett poharat vett elő.

— Iszik? Kitünő finomságu! A szónoklattal ez is együtt jár!

Pöre ivott. Ivott mérgében s ivott a jövő felé mosolygó reményeért.

— Hát hogyan állunk?

— Nagyon jól, kedves urambátyám! Biztos! Mondtam, ha én elindulok valami-

ben, annak jó végének kell lenni! Hanem némi csekély áldozat szükséges lesz. Tudja urambátyám, sokat tesz, ha az elválasztott jelölt vacsorát rendel s itat. Ez a népszerűséget nagyban előmozdítja.

— Ugy ám! — bizonyítja Heveder ur.

— Hájszen én nem is mondom! Tudom én azt! Miért ne áldoznám az édes hazámért? Mennyi kell?

— Potomság! Kilencz darab százastól kitelik! Kővér Habakuk három annyit elköltött a felléptető estélyen.

— Hát költsünk el mi is! Pöre Tamás nem szorul senkire! Ne mondják, hogy tisztességes ellátást sem tudok adni!

A nagy piros tárczát, mely kellőleg meg volt tömve, kidobta az asztalra.

Koltai sovár szemmel pillantott reá. Szerette volna zsebredugni!

Nyali fali ember volt különben is. Más pénzére ásitó proletár. Az apja szép blótót hagyott reá, de ezt még fiatal korában elfecsérelte s csak a nagyságos czim maradt meg neki. Adósságtól terhelten került elő a külföldről s alig maradt annyi vagyona, melyből tisztességesen megélhessen.

Hogy szemet szurjon a nép előtt, erős törekvéspárti embernek adta ki magát. Pártot szervezett a hegymegi kerületben, melynek elnöke lett. És mig a népek hirdette a törekvés eszméket, titkon az ellenpárt szekerét igyekezett tolni.

Nem is akadt utóljára egyén, ki a hegymegi kerületben fel mert volna lépni törekvéspárti programmal. Biztos volt a bukása.

Örült hát Koltai, hogy most oly jó baleket fogott Pöre Tamás személyében.

erkölcsileg pedig, az emberiség söprődéke lesz.

Hány százat, sőt ezret meg lehetett volna ezek közül az emberiség és a nemzet javára menteni? azt statisztikailag kiszámítani nem is lehet, pedig ez már rég kötelességünk lett volna, hisz a nagy Széchényi szerint oly kevésen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni. No, de jobb későn, mint soha.

Ugy látszik, hogy a társadalom szive még a mai önző és anyagias korban is megmozdult: a lelenez és gyermekvédő egyesület kérdése Debreczenben felszínre került, s hogy ezen kérdés helyesen fog megoldatni, arra biztosíték azon férfi személye, ki az ügy élén áll.

Ha van hely az országban, a hol ezen kérdés sikerrel megoldható, úgy az a hely a gazdag és hatalmas Debreczen. Szerintem csak meg kell találni az utat a város és a társadalom szívéhez és a siker biztos lesz.

A nagy gonddal kidolgozott s már szétküldött alapszabálytervezet szerint a tagok

1. ágyalapítók, 1000 korona egyszer s mindenkorra fizetéssel;
2. alapítók, kik egyszer s mindenkorra legalább 200 koronát fizetnek;
3. rendesek, kik évente négy korona díjat fizetnek;
4. pártolók, kik bármely adományjal járulnak;
5. tiszteletbeliek.

Ha Debreczen szab. kir. város az ügy nemessége, fontossága s a város méltóságához mérten, buzdító példával elől fog járni, biztosan követni fogják a pénz- és egyéb intézetek, sőt egyes jobbmodu polgárok is. Ezenfelül, szerintem, a társadalmi osztályt s rangkülönbség nélkül a polgárokat fel kell kérni, szívükhöz szólni s velők a nemes

ügyet megértetni. Ha csak iverket bocsájtanak ki, úgy azok, a kiknek az áldozatkész-sége különben is sok oldalról van igénybe véve, biztosan a sorompóba állanak, de a nagy tömeg érzéketlen marad.

Ezért tehát meg kell találni az utat az egész közönség szívéhez, aminthogy legtöbb kilátás van a rendes és pártoló tagok tömeges számára. Talán házankint vagy személyenkint felkeresendők lennének a polgárok az egyesületbe való belépésre. Ezen módot azért ajánlom, mivel a hirdetményi vagy hírlapi felszólítás, a tapasztalat szerint, kevés eredménnyel szokott járni. Végül Hajdúvármegyét is bevonandónak vélem a mozgalomba, még pedig úgy, hogy a vármegye városaiban s községeiben a házról-házra való feljárással buzdíttassanak a polgárok a belépésre.

Gróf Degenfeld főispán ur e hó 23-án d. e. 11 órára a városház nagytermébe alakuló gyűlést hívott egybe, menjenek el oda mindazok, akik a nemes ügy létrejöttét a szívükön viselik.

Vattay Géza.

A kínai háboru.

— E x p r e s z t u d ó s í t á s . —

Budapest, szept. 20.

Bülow gróf jegyzéke általános és mély hatást keltett a diplomáciában. Egyelőre legalább minden esetre ez a jegyzék lesz a kínai helyzet központja, azzal a követelésével, melyet már tegnap kiemeltünk, hogy a **pekingi kormány ne maga szolgáltasson igazságot, hanem szolgáltassa ki a hatalmasságoknak a özégéres bűnösöket.**

Mennyire helyénvaló ez a követelés, az kitűnik Li-Hung-Csangnak egy nyilatkozatából is. A legnagyobb mértékben rosz-hiszemű alkirály ugyanis olyan mandarinokat emleget bűnösökül, a kiknek soha senki a híreket sem hallotta. A Kölnische Zeitung értesítése szerint pedig egyenesen kijelen-

hatná, mint ragaszkodik a nép Pöre Tamáshoz.

Szünni nem akaró éljen zug fel belép-tére. A lelkesült hívek csaknem darabokra szakgatják.

— Halljuk! Halljuk!

Pöre Tamás feláll egy székre s darab ideig szoborként tekint a nyüzsgő tömegre.

— Halljuk! Halljuk!

— Tisztelt uraim! vagyis polgártársak!

— Él-l-l-jen-n-n!

Koltai mosolyog. Heveder feltolja pápaszemét s úgy tekint a jelölt ur szentimentális ábrázatára.

— Miután az önök nagybecsű bizalma folytán...folytán e kerület...izé...kerület...izé...!

— Koltai sugta hátul: e kerület jelöltjeül.

— E kerület jelöltjeül lettem...tem megválasztva...szta, tehát...tehát...

— Vacsorára szivesen látom önöket, — sugta Koltai.

— Tehát vacsorára szivesen látom önöket! — tejezte be Pöre.

Iszonyu, fülhasító, lelketrimító jelenet következett. A vacsora említése elfeledtette a szónok hiányait. Az ember-ár megindult a vendéglő felé, hol már javában készültek a nagy vendégséghez.

Öröm zaja hangzott fel csakhamar. A letelepült sereg mihamar felvillanyozott állapotba került. Omlottak a toasztok, melyek mind...mind Pörét dicsőítették.

A szegény jelölt csaknem elolvadt a sok áldástól.

(Vége köv.)

tette, hogy ő ismeri ugyan az igazi bűnösöket, de nem fogja megnevezni őket, nehogy a hatalmasságok kezébe kerüljenek.

1860-ban, a mikor Franciaország és Angolország szintén a bűnösök megfenyítését követelték, a kínai kormány tudvalevőleg egészen ártatlan embereket köttetett föl. Valószínűleg ezt a galád eljárást szeretné most megismételni.

Bülow gróf javaslatáról megindult az eszmecsere a kormányok között. Hír szerint mindenütt kedvező fogadásra talál. A német kormány arra számít, hogy Magyarország, Ausztria, Olaszország és Angolország feltétlenül hozzájárulnak a német javaslatához. A francia külügyi hivatalhoz közelálló Temps című párisi ujság pedig azt mondja, hogy a berlini jegyzék tulajdonképpen Franciaország és Oroszország nézetét juttatja kifejezésre. Így tehát ezeknek a hatalmasságoknak a hozzájárulása sem látszik kizártnak.

Washingtonból ellenben azt sürgönyzik, hogy ottan attól tartanak, hogy a német javaslat hosszú időkre megakadályozza a hatalmasságok közös megállapodását.

A Morningpost legújabb értesülése ezzel egyetértőleg azt mondja, hogy az Egyesült-Államok kormánya kihivetlennek tartja Németország javaslatát. Nem lehetetlen, hogy a washingtoni kormány egyedül marad ezzel a felfogásával, mert a Kölnische Zeitung berlini jelentése szerint Japán, Oroszország és az Egyesült Államok kivételével az összes hatalmasságok hozzájárultak a német javaslatához.

Színház és irodalom.

A színházbizottság ülése. Debreczen város színházbizottsága Komlóssy Arthur főjegyző elnöklésével tegnap d. u. ülést tartott. Szabó Kálmán jegyző által felolvasott színtársulat névsorát, melyet Komjáthy a bizottsághoz betérjlesztett — tudomásul vették. Majd a színházi ruhatár kérdése került elő. A bizottság Boezkö Sámuel, Aczél Géza és Roncsik Lajost, bizta meg, hogy helyszíni szemle után tegyenek javaslatot, miképpen lehetne a szük ruhatárt változtatni a közönség kényelmének megfelelően.

Ezután Szentkirályi Tivadar felszólalására hosszantartó vita fejlődött ki az u. n. vasárnapi premier-bérletek felett, melyről a bizottságnak hivatalosan tudomása nincs, csupán a lapokból értesült a tervről. A hosszantartó vita végeredménye az volt, hogy a bizottság kimondotta, hogy felhívja az igazgatót a premier-bérletek tervezetének benyújtására s csak azután határoz a kérdés felett.

(Fiumében rendkívül érdekes folyóiratot indított meg pár hó előtt Kompolthy Tivadar tengerész íróársunk, Li a magyar tengerészetnek, külső kereskedelmünknek s külügyi érdekeinknek évtizedek óta legagilisabb publicistája. Az új vállalat „Fiume” címet visel, minden füzetében (mely a londoni „Grafic”-hoz hasonló) pompás képeket hoz a magyar tengerpart s a tengerészet köréből. Rendkívül érdekes közleményeiben a külső kereskedelem s az öt világgrészben élő kivándorlott magyarság dolgaival foglalkozik oly intenzíve, hogy minden száma a legérdekesebb külföldi magyar élményekkel van tele. Magyar tengerészek albuma című frappáns érdekű rovatában a magyar tengerészkapitányok arcképeit, életrajzait s tengeri világotázásait írja le oly élénk styllal, hogy szinte szemünk előtt látjuk lefolyni a tengerészeletet minden varázsával — borzalmával. Az eddigi füzetekben Magyar László az első magyar tengerész s a bihéi király, — Klein A. aradi származású volt kínai hajóparancsnok, az „Adria” tengerhajózási társulat főfelügyelője, — Peterdi István volt francia révtiszt, most a „Petoü” kapitánya, — Nagy Imre volt angol hajó-

— Ne izéljen, urambátyám! — toltá vissza a piros tárczát. — Hiszen nem kételkedünk mi! Jobb bizony, ha megtesz egy kis szívességet. A bankban van egy kevés adósságom. Irja alá urambátyám ezt a váltót!

Pöre soha váltót sem látott; azért körülményesen megnézte az elébe helyezett papírt.

— Hát hova irjak? — kérdezte.

Koltai megmutatta s a kitöltött váltót mosolyogva dugta zsebre.

— — — — —

Másnapra kelve, az egész város ünnepi színt öltött. A jó polgárok igazelvü tösgyökeres magyarsága örvendve vette tudomásul, hogy törekvéspárti jelöltjük léssen. Pöre Tamás még édesen szendergett, midőn a banda megjelent ablaka alatt s a Rákóczyt eljátszotta. Azután egyik küldöttség a másikat érte. Ki nem fogyó dicséret, folytonos magasztalás minden ajkon. Pöre a hetedik égben képzelte magát.

VII.

Ez alatt a megyeház nagyterme zsúfolásig megtelt. Koltai, mint a párt elnöke olvadó szavakban ajánlotta jelöltül Pöre Tamást.

Az éljen felharsant. Iszonyu tombolás, zaj, kiabálás. „Hol van?” — „Lássuk!” — „El kell hozni!”

Küldöttséget neveztek ki s ezek ünnepelesen meghívták Pöre urat a gyűlésbe.

Erős szivdobogással lépett a fulasító levegőjű terembe. Hja, hja! A sok mérgeledésben még a szónoklatot is elfeledte! Azt sem tudja, mit mondjon! No most kellene itt lenni annak az asszonynak! Most lát-

parancsnok, most az „Adria“ tengerészeti főtisztje, — Kardos László fiúmei révbiztos, az olasz tengerészeti vitézségi éremmel kitüntetett életmentő magyar kapitány; s Varga Tibor magyar tengerészkapitány arczképeit s érdekes élményeit közölte a „Fiume.“ A „Fiume“ előfizetési ára csekély: egy évre 6 forint, félévre 3 frt s az összeg a szerkesztő nevére czimzendő Fiuméba. Minden művelt családnak és olvasókörieknek meg kellene rendelni e rendkívül diszes és érdekes folyóiratot.

A huszkoronás bankó.

— Éjjeli jelenet. —

(Hely: Az Osztrák-Magyar Bank piacz-utcai helyisége. Idő: Éjjel 12 óra.)

Első huszkoronás: Tyűh, az áldóját, de össze vagyunk préselve, alig várom, hogy levegyék rólunk ezt a csuf derékszorítót. Kíváncsi vagyok már, hogy néz ki a világ, amelynek sorsát, hir szerint, mi intézzük. Mit szólsz hozzá, szomszéd?

Második huszkoronás: Az én nyakamat is fojtogatja bizony a zsinog, az alattam fekvő kilenczvennyolcz kolléga festékszaga is bántja az orromat, de hát nem segíthetek. Ha kibirtuk eddig, legyünk még türelemmel néhány óráig. Ugy veszem észre, már kikészítettek bennünket, hogy könnyen kezeügyébe essünk a pénztárnoknak; holnap reggel megyünk világot hódítani. Hallod-e kolléga, te vagy legfelül a kötegben, nézz körül, virrad e már?

Első huszkoronás: Látok valami kéket, de azt hiszem, nem az égboltozat. Várj csak, megszólítom.

Egy hang: Szegény vöröshasu rekruták, hát még engem se ismertek; nem látjátok a rongyos mundéromról, hogy „öreg gyerek“ vagyok, akinek holnap adják ki az obsitot. A nevem *Tizforintos*.

Második huszkoronás: Ne kezdj ki vele kartárs, goromba ficzkónak látszik.

Első huszkoronás: Talán csak nem esz meg bennünket. Dejszen adna is neki a főnök ur, tudod, mennyire vigyáz ránk. Én nem félek, hisz holnap mi leszünk az urak.

Tizforintos (haragosan): Hej, csak ne feküdne rajtam nyomtatékul ez az ötkoronás, tudom, megtanítanálak benneteket emberségre. Azaz megálljatok csak, milyen nemzetiségűek is vagytok tulajdonképen?

Első huszkoronás: Én magyar vagyok.

Második huszkoronás: No azt épen nem mondhatjuk, kolléga, valljuk csak be, hogy elől magyarok, hátul németek vagyunk. Sőt a német szövegünk alatt cseh, lengyel, tót stb. irás is van.

Egy hang: Zde!

Még egy hang: Aies misz!

Harmadik hang: Tu jen!

Negyedik hang: Tuszám!

Tizforintos: Hát ez miféle csürhe had?

Első huszkoronás: Ezek a mi kedves nemzetiségi testvéreink. Hát te nem ismered őket?

Tizforintos: Ismerem, ismerem, de csak a képviselőválasztások idejéből. Hanem, hogy így a nyakába kapaszkodjanak valakinek, mint ezek ti nektek, azt még se hittem volna. Hisz onpét kiabálnak a hátatokról.

Második huszkoronás: A hivatalos nyelvünk azért mégis csak a magyar lesz, féloldalunkat egészen betölti; a többi csak épen hogy van.

Egy hang csehül: Hohó, az ur itt a cseh!

Egy hang lengyelül: Ezt hallaná Jávorszky!

Tizforintos: Kuss!

Első huszkoronás: Tizes barátom, oda se a nemzetiségeknek, mert ha sokat foglalkozik velük az ember, még utóbb azt hiszik, hogy ők is számítanak a latban. Nem látod, hogy az egész csak nesze semmi, fogd meg jól.

Tiz forintos (válaszolni akar, de nem jut szóhoz. Szava elveszik a fülsiketítő zajban. Tízféle nyelven kiabálnak egyszerre, végre nagynehezen tulkiabálja az ordítókat: Czoki! Ez nem osztrák parlament!)

Főnök (Reggel): Nini, a huszkoronás kötegek kibomlottak, szanaszét hever a sok uj bankó. Mi történhetett itt?

Pénztáros: Semmi, főnök ur, csak egy kicsit hajbakaptak az uj huszkoronásokon a nemzetiségek.

Skelét.

HIREK.

— **Párhuzamos osztály a községi közigazgatási tanfolyamon.** Jeleztük már, hogy a Debreczenben felállított községi közigazgatási tanfolyamra olyan sok hallgató iratkozott be, hogy szükségessé vált egy párhuzamos osztály felállítása. **Wesprémy Zoltán**, a tanfolyam igazgatója előterjesztést tett egy párhuzamos osztály felállítására iránt s a miniszter ma érkezett leiratával értesítette **Wesprémy Zoltán** igazgatót, hogy a párhuzamos osztály felállítását engedélyezi. Előadónak megbizta azokat, kik már eddig is működtek. A magánjog előadásával, melyre **Czeglédy Mihály** vármegyei főügyész a párhuzamos osztályban nem vállalkozik a miniszter dr. **Körössy Kálmán** ügyvédet bizza meg. A miniszter leiratában még arról értesíti az igazgatót, hogy a tanfolyamok kormánybiztosa **Ruffy Pál** képviselő e hóban ellátogat Debreczenbe. Párhuzamos osztályt, Budapestet kivéve, csak Debreczenben állított fel a miniszter.

— **Elhalasztás.** A gályarabok emlékünnepelet ma szándékozott megtartani a főiskola ifjusága. Mint értesülünk, az ünnepély máról elmaradt s a reformáció emlékünnepeletén fogják megtartani, mely október 31-én lesz. Jobb is ez így!

— **Apagyilkos a bírák előtt.** Érdekes bűnügyben kezdte meg ma déli 12 órakor a debreczeni kir. törvényszék az esküdtzéki főtárgyalást. Tárgyalás alá került **K. Varga Lajos** h.-bagosi 24 éves parasztleány apagyilkossági bűnügye, a kit a btk. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntette miatt helyeztek vád alá és vizsgálati fogságba.

A tárgyalás a törvényszéki épület első számú nagy tanácstermében folyik, a mely színültig megtelt az érdeklődőkkel.

A tárgyaláson dr. **Szeőke István** bíró elnököl. A tanácsban részt vesznek: **Kolbenhayer** és **Tatay** bírák. Jegyző: **Deák Ferencz**. A közzvadásat dr. **Horváth** alügyész képviseli. A védelmet dr. **Kálmáczhelyi** ügyvéd látja el.

Az esküdtek a következők voltak: **Tóth Kálmán**, **Ökrös István**, **Fehér Sándor**, **Jeney József**, **Vilmányi Imre**, **Révész Lajos**, **Molnár András**, **Ungvári András**, **Labancz Mihály**, **Tóth Ferencz**, ifj. **Bosznay Károly**, dr. **Balkányi Miklós**; pótesküdték: **Biró Pál** és **Kállay Sándor**.

Az érdekes eset a következő:

K. Varga Károly h.-bagosi földmives, állandóan veszekedésben élt Lajos fiával és e

miatt a czivódások és a verekedések náluk napirenden voltak. Az apa részeges volt mindig s különösen ilyen állapotban tűzött össze a fiával, a ki e miatt elkeseredésében — saját bevallása szerint — arra határozta el magát, hogy édes apját megöli. Már több mint egy éve, hogy e tervvel foglalkozott és a télen azt végre is hajtotta.

Elhatározta, hogy az előre megvásárolt 9 milliméteres revolveréből addig lövöldöz az apjára, míg az meg nem hal.

Ez év február hó 20-án erősebb összecsordulás történt az apa és fiu között. A fiu ekkor végleg határozott. Másnapra tervezte a gyilkosságot. Ugy is történt. Tudta jól, hogy apja estenként lefekvés előtt kiszokott nézni az istállóba, hogy rendben van-e ott minden. Ezt az alkalmat használta fel tervének kivitelére.

Február 21-én este tényleg be is jött az öreg az istállóba, a hol a fiu már készen tartotta a revolverét. Amikor apja, ki különben süket volt, utána ment és az ajtóban karját megfogta, szembe állította magával és egymásután hatszor apjára lőtt. Mindegyik lövés talált. Az öreg szó nélkül halva esett össze. A gyilkos fiu, hogy a gyanút magáról elhárítsa, apjának pénzesztárcáját zsebéből kivette és a revolverrel együtt a szénakazalba elrejtette.

A gyilkosság azonban később kiderült, a gyilkos fiut elfogták, aki ekkor bűnét töredelmesen bevallotta.

A tárgyalás, tekintettel a beidézett tanúk és szakértők nagy számára, előreláthatólag két napig fog eltartani.

— **Alakuló gyűlés.** Mint értesülünk, főiskolai ifjuságunk Magyar Irodalmi Társulata a napokban tartotta alakuló gyűlését. A választmány a következőképp állított össze: Elnök: **Nánássy Lajos**, főjegyző: **Szücs László**, titkár: **Füzessy Géza**, aljegyző: **Pirchler Gyula**, pénztárnok: **Szinok Zoltán**, ellenőr: **Dayka Endre**. Választmányi tagok: **Kun Béla**, **Kovács Gyula** jh., **Nagy Lajos**, **Gachal János** th. és **Gulyás József**, **Madai Gyula** g. t. A Társulat kiadásában megjelenő és immár XLIII-ik évfolyamába lépő: **Debreczeni Főiskolai Lapok**-nak felelős szerkesztőjeül ifj. **Rácz Lajos** jh.-t, kiadóhivatali főnökké pedig: **Incedy Márton** th.-t választották meg.

— **Eljegyzés.** **Veress István**, körös-nagyrévi ev. ref. lelkész, az „Élmények és tanulmányok Svájczban“ című munka szerzője e hó 19-én váltott jegyet **Makay Ilma** kisasszonnyal, **Makay Károly** élesdi ref. lelkész kedves leányával. Szerenese és boldogság áradjon igaz szeretetből kötött frigyükre.

— **A kis gyermek végzete.** **Orosz János** favágó eltávozott Eötvös-utcai lakásáról a feleségével és két nagyobbik gyermekével. Iskolába akarta beiratni a két tanulót. Harmadik kis gyermeküket magára hagyták otthon. Mire visszaérkeztek, a kis gyermeket halva találták az ágyban. Megfojtotta a párna szegényt. Szomorúság költözött így a favágó hajlékába.

— **Az első gyógyszerész-kisasszony.** **Murányi Vera** az első hölgy Magyarországon, kiről az a hir érkezik, hogy beállott gyógyszerész-gyakornoknak. S egy szerény vidéki város patikája, a hajdumegyei **Balmazújvárosi** gyógyszerész az első, melyről megírhatjuk, hogy leányt szerződöttetett gyakornoknak. — Beszélnek ugyan, hogy most egyszerre négy vidéki patikus alkalmazott hölgy-praktikánst, de pozitív hir csak egy ilyen szerződöttéről van, arról, hogy **Ince Kálmán** balmazújvárosi gyógyszerész szerződést kötött dr.

Murányi Ármán fővárosi ügyvéddel, a Képes Családi Lapok volt szerkesztőjével, mely szerint Murányi Vera nevű leányát, ki a hatodik gimnáziumot jeles eredménnyel végezte, gyógyszerész-gyakornokul elfogadja. Ezt a törvény értelmében Ráso Gyula alispánnak bejelentették, miután a vallás- és közoktatásügyi minisztérium 60,210. szám alatti leiratában megengedte, hogy Murányi Vera gimnazista kisasszony magyarországi gyógyszerész-tárbá felvehető. Így hát Murányi Vera kisasszony az első gyógyszerész-kisasszony Magyarországon.

— **A F. M. K. E. örökös tagjai.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület örökös tagjai, akik egyszer és mindenkorra 60-60 koronával járulnak az egyesület kulturális alapítékjéhez, örvendetesen szaporodnak. Ujabban 28-an iratkoztak be az örökös tagok közé, köztük: dr. Emmer Kornél orsz. képviselő, Beniczky Adám, zsámboki földbirtokos, id. gróf Chotek Rezső, báró Lévy Henrik főrendiházi tag, Lukács Antal földhitelintézeti igazgató, gróf Vigyázó Ferencz, gróf Széchenyi Aladár orsz. képviselő, Than Károly egyetemi tanár, a Magyar kereskedelmi R.-T., Okolicsányi Sándor, hágai követünk, Szabó-Ferraris Arthur festőművész és még számosan.

— **Eljegyzés.** Fisch Lajos n. létei földbirtokos jegyet váltott Gara Irénke kisasszonnyal Nyiregyházáról.

— **Napszámok harca.** Nagy ribilliót rögtönzött a Vigkedvü Mihály-utcán néhány berugott napszám, akik egyik pálinkamérésből kilépve, valami ok miatt összezördültek s verekedni kezdtek, utközben éktelen szitkozódásuk felverte az utca csendjét. — A nagy lármára rendőrök érkeztek, kik a verekedők közül kettőt be-kísértek a bűnügyi osztályhoz.

— **Összeronesolt fuvaros.** Szabó Lajos béres fát szállított Debreczenből Mikepéresre. Utközben elaludt a szekéren s az ökrök a szekeret lejtős utra vitték, mely lefordult és a rajta fekvő Szabót maga alá temette. A szerencsétlen bérest összeronesolt testtel kerítették elő társai a fatömeg alól. Beszállították a kórházba, hol most élet-halál között fekszik.

— **A közigazgatási tanfolyam hallgatóinak internátusa.** A községi közigazgatási tanfolyamnak mintegy 80 hallgatója van. A hallgatók legnagyobb része szegénysorsu, úgy hogy a legnagyobb nélkülözések árán tudja magát fentartani. Nehányan szerettek csekély mellékkeresetet, de vannak számosan, kik mellékkeresethez nem jutottak s mivel támogatásra semerről sem számíthatnak, kénytelenek a tanfolyamot itt hagyni. Ezideig négy ilyen szegénysorsu hallgató távozott a tanfolyamról, mert nem volt miből élhessenek. Hogy némiképen segítve legyen ezen az igazán szomorú helyzetben, a tanfolyam igazgatója most azon fáradozik, hogy a kormány anyagi támogatása mellett internátust létesítsen a hallgatóknak, hol csekély fizetésért lakáshoz és ételmezéshez juthassanak. **Weszprémy Zoltán** igazgató lapunk utján hívja fel azokat, kiknek olyan kiadó házuk van, hol 25-30 növendék lakhatik, jelentkezzenek hivatalban, a vármegyeházán.

— **Az iparos ifjuság önképző egylete** 1900. szeptember hó 30-án rendkívüli közgyűlést fog tartani, melynek egyedüli tárgya alelnökkválasztás lesz. — Az elnökség.

— **Iparosok katonai szolgálata.** A katonai szolgálatra alkalmas tanítókat tudvalevőleg a póttartalékba sorozzák s mint ilyenek, a szünidő alatt nyerne 8 heti képeztetést. M. gyáros Gyula fia nem végezte ugyan el a középiskolát, de kitanulta atyja iparát és ismereteit külföldi nagy

vállalatoknál gyarapította s ma már az ipari nagyvállalat nélkülözhetetlen vezetője. M. Gyulát besorozták katonának, mire minden lehető megtehető, hogy a 3 éves szolgálat kötelezettsége alól felmentsék, de nem volt lehetséges, mert eddig az ipari magasabb képzettség és nélkülözhetetlenség a katonaságnál különös figyelemre gyarorlat szerint nem számíthatott. — Ekkor a kir. iparfelügyelőség a kereskedelmi miniszterhez előterjesztést intézett M. Gy. póttartalékba helyezése érdekében. Hegedüs miniszter ez ügyben a hadügyi kormányfőnél eljárás és közbejárásnak az lett az eredménye, hogy M. Gyulát, mint aki atyja nagyipari vállalatának vezetésében nélkülözhetetlen, értelmességét pedig külföldi tanulmányutakkal fejlesztette, a póttartalékba áthelyezték.

— **Félbemaradt boldogság.** Csinos, de szegény leánynak kötötte be a fejét Nagy Imre asztalos, a ki most a mézeshetekből keserű valóságra ocsudott föl: elröppent a boldogsága, eltűnt kicsi felesége. Muzsik Viktória, a fiatal asszony, mint a férj panasolta, valószínűleg ide jött a szüleire. Az alig pár hetes asszonyt, a ki hűtlenül elhagyta az urát, a rendőrség keresi. Nagy Imre uram pedig az eredmény megtudásáig fölfüggesztette a boldogság napjait.

— **Nylassy Matyi fogfájása.** A mindig piros pozsgás, mindig mosolygó arcú Matyi e napokban bánatosan járt-kelt a kassai színház kulisszái között:

— Mi bajod, Matyi? kérdezősködtek részvétellel a kollegák.

— Szörnyen fáj a fogam, — sziszegte a szenvedő művész.

Erre aztán megeredt a tanácsadások özöne:

— Hidegvizes borogatást. . .

— Meleg hamut. . .

— Sósboroszeszt. . .

— Rumos vattát a fülbe. . .

— Hidog vasat neki!

De Matyi csak a fejét rázta és tovább nyöszörgött, mert már mindent megpróbált és a foghuzáshoz nem volt bátorsága.

Ekkor jött arra a színház egyik drámai tagja és megveregette a Matyi vállát:

— A fogad fáj! . . . Óh te szegény! . . .

Ismerem, nagyon ismerem ezt a szenvedést! Engem is eleget üldözött, de most kifogtam rajta. Valahányszor a fogam fáj, megcsokolom a feleségemet és rögtön vége van. . .

Matyi fájdalomtól eltorzult arcát a kollégához fordítja és reménykedve kérdi:

— Hol a feleséged, pajtás?

— **Az izr. hitk. tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: köznapokon este fél 6 órakor, szombat d. e. 9 órakor, ünnepnapokon reggel 6, d. u. 4 órakor. Péntek és ünnepnapokat megelőző este fél 6, vasárnap Szelochoth reggel 4, a többi napokon reggel fél 5 órakor.

— **Erdőéri szakvizsgák.** Az erdőéri szakvizsgák f. é. okt. 22. és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, M.-Szigeten, Debreczenben, Kolozsváron, Székely-Udvarhelyen, Brassóban, Nagy-Szebenben, Temesváron, Zomborban, Pecssett és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig az erdőéri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsváron a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni. Felhívatnak mindazok, a kik az erdőéri szakvizsgát vagy a vadőri vizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz folyó évi október 10-ig nyújtsák be. Budapest, 1900. szeptember 5-én. M. kir. földművelésügyi Minister.

— **Czigányprimás contra hercegprimás.** Sárközi Antal esztergomi czigányprimás és bandája keresetet indított Vaszary

Kolozs hercegprimás, mint a muzslai római katolikus iskola képviselője ellen. A hercegprimás előde ugyanis azt a házat, a melyben most az iskola van, egy czigánybandának ajándékozta. A legfelső bíróság a czigányprimás keresetét elutasította és a házat nem ítélte neki oda, mert az alperes bebizonyította, hogy a hercegprimás oly kikötéssel adományozta a házat a czigánybandának, hogy ha Muzsláról a zeneközpont elpusztulna, akkor az ingatlan tulajdonjoga az iskolára száll át, már pedig azt maga a felperes sem tagadja, hogy Muzslán több, mint egy év óta nincsen banda és a primás, aki részére az ajándékozás történt, már meghalt.

— **Tanudij a F. M. K. E. javára.** Domschitz József zsolnai lakos, Tóth Antal vasuti vendéglős alkalmazottja, a részére egy peres ügyben megítélt tanudiját, 6 koronát a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület javára ajánlotta fel.

— **A kassai gazdakongresszus,** melyet e hó végén tartanak meg, mint értesülünk, már elő van készítve s a programot a napokban teszik közzé. A bizottság tudatja a nagyszámú megjelenő kiváló gazdaközönsséggel, hogy a kereskedelmi miniszter a kongresszus tagjainak kedvezményes vasuti jegyet engedélyezett, melyek egy fokozattal magasabb osztályban való utazásra jogosítanak. Jelentkezni lehet e hó 26-ig a kongresszus előkészítő-bizottságánál a „Hangya“-irodájában (Baross-utca 10. sz.)

— **A 48-as honvédek igazolása.** Néhány évvel ezelőtt léptették életbe azt a módszert, hogy ha két tanu eskü alatt igazolja, hogy valaki 1848/49-ben valamelyik honvédesapatban szolgált, nyomban fölvetik az öreg honvédek közé, a nyugdíjra jogosultak sorába. Miután az igazolásnak ez a módja sok visszaélésre adott alkalmat, az öreg honvédek körében mozgalom indult meg, hogy az igazolásnak ezt a rendszerét megszüntessék. A fontos kérdéssel az október 3-án Budapesten összeülő országos honvédegylet is foglalkozni fog.

x **A gyomor betegségei** igen különböző rossz indultu formákban mennek át, különösen ha jelentéktelenebb gyomorbajok ellen mit sem használunk. Ilyenek ellen mindig kellene valamely házi szert készítenie tartani. Kitérő hatásnak bizonyult e tekintetben dr. Rosa baizsamja, melyet Fragner B. gyógyszerész Prágában 203., III., készít. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Széll Kálmán a királynál.

Bécs, szept. 21. Ő Felsége ma d. e. Széll Kálmánt külön kihallgatáson fogadta. Lukács pénzügyminiszter délelőtt Bécsbe érkezett.

A sah Bécsben.

Bécs, szept. 21. A perzsa sah ma délelőtt a Hofburgban a diplomáciai testületet fogadta. A sah délután látogatást tesz az uralkodóház Bécsben időző tagjainál.

A perzsa sah és a szerb király.

Konstantinápoly, szeptember 21. Sándor szerb király óhaját nyilvánította, hogy a sah utazása közben Belgrádba is látogatna el.

Az angol-bur háború.

London, szept. 21. A kormány ajánlatot kapott az államnak jutó transzváli

bányaengedélyek eladására nézve. Az engedélyek eladásával a hadiköltségek nagyrészt fedezni lehetne.

A szerb királyné kitüntetése.

Konstantinápoly, szeptember 21. Nasir basa tábornok ma Belgrádba utazott, hogy a szerb királynénak átadja a szultán kitüntetését, a gyémántokba foglalt Sefakarendjelt.

A kínai háború.

— Legújabb távirat. —

Budapest, szept. 21. Pekingből jelentik, hogy az itteni orosz követ elhalasztotta elutazását. Egy másik távirat pedig azt jelenti, hogy egy császári ediktum jelent meg, mely elrendeli a boxerek kiirtását.

Muzzafer-Eddin sah.

— szeptember 21.

A „felkelő nap“ országának uralkodója, — mint atyja, Nassr-Eddin, ép most tiz esztendeje tette, — látogatásával megtisztelti Magyarországot fővárossá. Ez a látogatás nagy meglepéssel tölthet el bennünket. Mert eltekintve attól, hogy monarchiánk vonatkozásai Perzsiához sok évtizedre nyulnak vissza, hogy monarchiánk kötelékébe tartozó egyének ott igen magas felelősségteljes orvosi működésben és Perzsia sokféle kormányzati ágában az ország javára a legjobban beváltak, hogy Perzsia hadügye közös hadseregünk egyik tagjának köszönheti korszerű szervezetét: a sah főképen azért indult el a nagyon fáradságos utra Európába, hogy hazai reformokra válthassa fel mindazokat az értékes tapasztalatokat, melyeket az európai kultúra gondos megfigyeléséből nyert. És ha most a magyar nemzet körébe is időzni akar, úgy arra a szilárd meggyőződésre kellett juttania, hogy daczára a rövid időnek, mely eddig erőnk akadálytalan, szabad kifejtésére rendelkezésünkre állt, már is méltán beállhatunk a többi kulturnépek sorába, hogy a mi előrehaladó törekvéseinkből is áldásos kezdeményezések meríthetők Perzsia virágzó jövőjére. Már ez is örvendetes eseménynyé teszi reánk nézve a látogatást, eseménynyé, mely mindkét részen való szorgos kezdeményezés mellett a monarchiának Perzsiához való eddigi viszonyát nemcsak mélyíteni és erősíteni képes, hanem összehasonlíthatlanul szaporíthatja, mindakét államra nézve gazdaságilag és kulturailag páratlanul eredményessé is teheti azt.

De Muzzafer Eddin a lehető leggyorsabban, a mint a zavarokat, melyek atyja borzasztó halálával Perzsiában kitörték, elfojtotta és erős kézzel a rendet ismét helyreállította, kelt utra Európába. Az európai államfők iránt való udvariasság tényeit még bizonyynyal el lehetett volna halasztani, de a sah — úgy látszik, — egészen el van telve hivatásának magasztos feladataitól és a bámulatra méltó becsvágytól, hogy e feladatoknak a legnemesebb módon meg is feleljen. Épen mi magyarok bírjuk szeretett királyunk uralkodói erényeiben a logmagasabb, de egyszersmind a legbiztosabb mértéket, hogy elfogulatlanul s eszakihozhatlanul megbecsülhessük minden trónra született fejedelem uralkodói képességét. Nos, mint már uralkodásának rövid ideje alatt bevált a sah, a mint népének gondolkodásába és érzésébe elmerült, a mint

annak szellemi és anyagi szükségleteit felismerte és eltöklélte magában, hogy népét a nyugodt és biztos haladás útjára tereli, de főleg a mint Európában még a legborzasztóbb veszedelem pilanatában is lélekerős, tántoríthatlan, higgadt férfiúnak a neki nyújtott élvezetek s meglepő kulturális alkotások egész tarka sorozata alatt jőzzen megfigyelőnek és szellemes bírálónak bizonyult: mindez azt bizonyítja, hogy még e legszigorubb mérték szerint is áldása lesz ő népének, kinek emlékezetét még a késő unokák is kegyelettel fogják őrizni és áldani. És ezért nem lehet nek esupán konvencionális hízélgés, midőn Magyarországának szabadságért és haladásért lelkesedő nemzete őszinte szívből üdvözlí őt e magyaros köszöntéssel:

— Isten hozott!

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, szept. 21.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza uj. vörös minőség	77	6.50 — 6.65
" " " " " " " "	78	6.65 — 6.80
" " " " " " " "	79	6.75 — 6.90
" " " " " " " "	80	6.85 — 7.—
" sárga " " " " " "	78	6.50 — 6.65
" " " " " " " "	79	6.65 — 6.70
" " " " " " " "	80	6.70 — 6.80
Rozs uj " " " " " " " "	71/72	6.05 — 6.10
" " " " " " " "	73/74	6.10 — 6.15
Árpa " " " " " " " "		5.35 — 5.45
" (jobb) " " " " " " " "		5.75 — 5.90
Zab " " " " " " " "		5.20 — 5.25
Tengeri " " " " " " " "		6.40 — 6.55

A hazaáruló.

Irta: *Milítzer Juliska.*

Gyakran hallottam ezt a szót gyermekkoromban, mikor a Cséri István meggörbödött alakja el-elment a kapunk előtt. A gyerekek utána kiabáltak az utcán, a legények gunydalokat énekeltek rá a fonóban és ha vasárnaponként a templomba ment, félénk vigyázattal ügyelt rá minden ember, hogy a ködmönje oda ne érjen a Cséri István báránnybőr bekecséhez.

Az utcán, a fal mellé lapulva, sokszor követtem ijedős kíváncsisággal az öregem mindaddig, míg hátra fordulva, meg nem fenyegetett a nagy kampós botjával. Ilyenkor nem tudtam aludni egész éjjel, mindig az öreg Cséri szuró, apró szeméit láttam a sárgás-fehér bozontos szemöldök alatt, a mint rázza felém a nagy botot...

Sokszor hallottam elbeszélni a történetét csillagos téli estéken kukoriczafosztás közben, meghuzódva a meleg boglyakemence mellett, a padkán...

Ezernyoleczszáznegyvenyoleczban volt. Fialtal, deli legény volt még akkor az öreg. Jöttek az oroszok. Rémhírükre elszéledt a falu népe, elrejtőzött, elbujt, ki hova tudott. Cséri István nem ment el, hanem azért mégsem volt már a faluban, mikor elvonult a veszedelem. Velük ment — az oroszokkal.

Vezette őket, kalauzolta a sereget járatlan hegyi utakon, a hol minden zeget-zugot ismert, híreket hozott a magyar táborból, egyszóval kém lett. Elkábitotta fejét az orosz aranyak esengése. Egyszer rajta is vesztett, elfogták. A bitófa alól, a halál torkából szökött meg sok furfanggal s még több ügyességgel.

Aztán, hogy elmúltak a viharos idők, ide jött, visszatért, letelepedett a falujában, nemhogy elment volna messze, a hol elfeledjék, a hol nem nézne rá undorral, gyűlölettel a legutolsó rongyos koldus is a templom ajtóban.

Templomba különben ritkán járt. Csak néha egy egy vasárnap. Ilyenkor a tisztelendő ur — intó példakép — mindig Iscarióth Ju-

dásról prédikált és a szeméit le nem vette a Cséri daczosan kifeszített alakjáról, de nemcsak ő, hanem az egész gyülekezet.

Egy vasárnap nem jött templomba az öreg Cséri, — egy óra mulva már tudtam, hogy meghalt... Halóágyához vitt a kíváncsiság. A pítvarban volt kiterítve. Sárga-fakó arczán, mely hasonló volt a pergamenthez, egészen elsimította a ráncokat a keménykezű halál. Szürkés, szurós szeméi lehunyvák, mégis olyan visszataszító volt az arca.

A nyitott ajtón beeső napsugarak ott játszadoztak a szeméi és ajkai körül. Ugy tetszett, mintha mosolyogna a halott, rettenetes, kárörvendő gunnyal. Rémulően szaladtam el onnan.

Szép, napfényes idő volt, mikor temették. Melegen tüzött le a nap annak a pár embernek a fejére, a ki a koporsó után haladt. Igen, a Cséri István koporsója után. Odavitte őket a kíváncsiság. Nem fogja kikisérni a pap, nem fogja elbucszatni, — ezt suttozta mindeaki a faluban.

Bizony elbucszatatta a pap. Mikor a nyitott sirba leeresztették a koporsót, előlépett. Fialtal férfi volt a pap, magas, életerős. Barna, komoly arczának tiszteletet keltő felsőbbbséget kölcsönzött a fekete talár.

A mellén keresztbe tett kezeiben egy koszorut tartott. Odalépett a sir széléhez és beszélni kezdett átható, csengő hangon, mialatt arca szinte lángolt:

— Te, a ki átkozott voltál életedben, légy kárhozott halálod után is... Bűnös lelked ne fogadja be az ég; vesse ki tested a föld, a melyet eladtál; álljon elrettentő például a késő unokák előtt is bűnöd, az a bűn, a melynek nevet a jó hazafi adni nem tud... Legyen átkozott a te neved most és mindörökké — amen!

Ezzel a csalánból, pirosuló farkasbogyóból font koszorut beledobta a tátongó sirba. A fanatizált emberek rámondták az áment. A koporsóra, koszorura dübörögve hullott alá az első göröngy...

S mikor a pap hazament, elővette a szent könyvet. Kikereste abban azt a fejezetet, midőn a gyermek imádkozik a bűn útjára tért atya vétkeiért:

— Sirodnál is megtagadtalak, immár e földről elköltözött. Oh, mert azatyák bűneit csak hetediziglen bünteti az örökké hatalmas Isten; de ezeriziglen azok bűneit, kik a legszentebb édes anyát: a hazát, áruba bocsátják. Az az átok, mely ajkaimról zudult tetemedre, nem lehet oly kárhuzatos, mint a bűn, melyet életedben elkövettél a haza ellen. Ime, az Isten büntetése volt az, hogy az elárult édes anyát sirodnál nekem kellett kiengesztelnem, — imádság helyett átkot szórva rád, szeretet helyett gyűlölettel szívemben... Bocsáss meg nekem, szegény fiadnak, porrá valandó lélek... én megbocsátok neked...

És az a nagy erős ember lerogyott egy székre... úgy sirt... úgy zokogott. Milyen nagyon is tudták még akkor szeretni a hazát!

Pár nap mulva költözködés volt a parochián. Nem hallottuk többé Iscarióth Judásról beszélni a papot. Az az elhagyott sir elüldözte innét.

Mi gyermekek pedig még ezután is kiementünk mindennap ahhoz a sirhoz. Rettegő kíváncsisággal lestük, mikor veti már ki a föld az öreg Csérit. Mert, hogy ki fogja vetni, arról szentül meg voltunk győződve.

De persze, hiába vártuk. Ha az emberek nem is bocsátották meg neki eltévélyedését, a föld, — a mely ellen legtöbbit vétett, — az megbocsátotta. Mert hisz' mégis csak anyja volt neki is, s mit meg nem bocsát az anyaszív.

A kornevilli harangok.

Róluk van szó, a gilin-galangozó kornevilli harangokról. Sokszor és sokan énekeltek már róluk és sok édes esték gyönyörűsége nekik köszönhető.

Pedig csak szindarab létezik róluk, a valóságban Korneville város érdemes hatósága igen gyakran törte már azon a fejét, hogy lehetne templomcskájuknak harangot szerezni, ha már egyszer operettet is irtak róla.

Különösen akkor szegyenkeztek, mikor eljött községükbe egy kiváló művészársaság és az egyik esürben előadta a czimbéli harangokat.

Mentő eszméjük támadt: a vidám darabot egymásután annyiszor fogják előadni, amennyiszor csak szükséges ahhoz, hogy valódi harangokat szerezhessenek a jövedelemből. Am amilyen szépek látszott a terv, annyira nem sikerült.

A közönség megnézte az operettet ötször, hatszor, hétször, tizszer, huszszor — többször már nem lehetett. És még mindig nem volt együtt a harang ára. Így abban maradt volna az egész dolog, ha a véletlen nem segít a kornevill-belieknek. Még pedig nagyon kedves módon.

Mikor Oroszország hatszázezer fegyvert készített a chatelleraulti gyárban, a császár az odaváló templomnak egy harangot ajándékozott. Az adományt természetesen megköszönték, egyben pedig gyöngéden czéloztak Korneville város szegénységére is. Még gyűjtőívet is mellékeltek a köszönő levélhez.

A császár, meg a császnő, az egész udvar hozzájárultak a gyűjtéshez, amely végül akkora pénzüsszeget eredményezett, hogy nem is egy, de tizenkét harang ára is kitellett belőle. Így váltak valóra a kornevilli harangok.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A világ leghatalmasabb hidja** két-ségkívül az a esodás, hatalmas alkotás, a melylyel az amerikaiak New York és New-Yersey államokat, amelyeket csak a Hudson folyó választ el egymástól, akarják összekötni. A hid kétemeletes volna s míg az alsó részén hat sínpar futna végig, a felső emeleten négy villamos vasuti vágány, egy kocsiut, egy-egy biciklistáknak és gyalogosoknak való ut vinne. Az új hid jórészt lánczrendszerben épülne. A részletesen kidolgozott és elfogadott tervek szerint a két part közötti távolság 2730 láb, a hid szélessége 80 láb lesz. Az alsó áthidalás 150 lábnyira a víz színe fölött, az alapépítmény 170 lábnyira a víz színe alatt lesz. Az egyes ívek átmérőjét 62 lábnyira tervezik. Az összköltségek 60 millió dollárra ragnak; az építést öt esztendő alatt fejezik be.

* **Nehéz feladat.** Báró: Holnap hajtóvadászatot tartunk. Kilenéz órákor indulunk. Van magának zseborája?

Vadász: Nincsen.

Báró: Nem tesz semmit. Lenn a faluban féltizkor ugysis kürtölnek a gyárban, hát egy fél órával előbb boesássa el a kopókat.

* **Rémes éjszaka.** Zenobia grófné leányával és egy barátnőjével Ancona mellett visszavonulva élt drinói villájában. A grófné már régóta panaszkodott, hogy pinczemes-tere, Cesare Nicoletti, nagyon s bőkezűen bánik a borokkal a maga javára is ennek a gyanújának kifejezést is adott. A szolga ezen feldühödve puskát vett magához s éjnek idején behatolt a hálóterembe, hogy a grófnét agyonlővi. A grófné a másik két nővel rémülve menekült a szomszéd szobába s ott eltorlaszolta magát. Közben carabinieri is érkeztek, kik elől a szolga a szobájába menekült. Az első carabinieri, ki a küszöbön mutatkozott, lelőtte, mire hatalmas lövöldözés keletkezett. Végre a dühögő, számos sebből vérezve, összerogyott. Megkötötték s alig tudták megvédeni az időközben összesereglett nép dühétől.

* **Visszautasítja.** Anya: Édes leányom, igaz ugyan, hogy a hadnagy jegyesed, de azért a

te helyedben mégis visszautasítanám a esókokat, a melyeket feléd szór ujjával, valahányszor az ablak előtt ellovagol.

Leány: Oh, édes mamám, azt teszem én. Valahányszor esókot szór felém, mindig vissza-küldöm neki azokat.

* **A mérgekverő feleség.** Párisban most ismét sok szóbeszéd tárgya Paoli-nak, az ismert festőművésznek feleségével való ügye. Óriási feltűnést keltett most két esztendeje, mikor Paoli hirtelen halálos beteg lett, feleségét pedig mérgekverés gyanúja alatt fogták perbe. A vizsgálat folyamán kisért, hogy az asszony már jó idő óta nap-nap után egy kis arzenikumot és porított üveget kevert férje ételé közé, hogy ezzel lassan, de biztosan elpusztítsa. Ez mostanában végre sikerült is neki és boldog volt abban a reményben, hogy a nő újra egybekelve vele, viszonzni fogja most már — lángoló szerelmét. De ez hallani sem akar egykori férjéről és egy régebbi udvarlójával akar egybekelni. Paoli most azzal fenyegetődött, hogy lelövi az asszonyt, mire ez a rendőrséghez fordult segítségért. Az elvetemült asszony 35 éves már, de még mindig igéző szépség és így nem is csodálják, hogy ennyire rabul ejtette a szerencsétlen művész szívére.

* **Udvarias.** Vendég (a pinczérnőhöz, a helységben szóltanul álló vendéglősre mutatva): Lizi, mi baja a gazdájának, hogy ma egy szót sem szól?

Lizi: Tetszik tudni, hát felfogadta, hogy ezután udvarias lesz a vendégekkel.

REGÉNY.

A „Világ Szíve“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

95.

— Kevés jót jósló szavak, — mondá Mattai összeráskódva, — olyan szavak, melyeket csak asszony vehet szájába, de hát úgy legyen.

A mint ezt kimondá, úgy rémlett előtte, hogy gyenge nyöszörgést hallok a fekhelyén fekvő beteg szájából elhangzani.

Aggodalmasan néztem Zibabayera, de úgy kellett lenni, hogy fülem tévedett, mert mereven és érzéketlenül feküdt ott, mint egy holttestem.

— A koczka hát el van vetve, — mondtam roskedvűen. — Mitévők legyünk már, most, Mattai?

— Kövessetek engem, — felelé — és mutatok nektek egy titkos utat, mely innen a szanktuáriumba vezet. Soh'se féljete, itt hagyhatjátok bátran az öreget, mert ha még van is benne élet, alig-alig pislog. De várjátok csak, hol van a talizmán? Szükségünk lesz rá.

— Az egyik fele nálam van, — mondtam, — a másik pedig Zibabayer nyakán.

— Keresd csak meg, — szólt Mattai Mayához. — Igen, igen, neked kell megkeresned.

VII. FEJEZET.

A szentségtörés.

Mattai szavainak engedve, Maya atyja felé hajolt s lekasztotta nyakából a talizmánt.

— Ugy érzem magam, mint a ki egy halottat rabolt ki, — mondá.

— Jusson eszedbe, hogy az élők megmentéséért történik és nyugodjál meg, — felelé Mattai. — Azonban gyerünk, mert az éjszaka vége felé jár. Vegyen mindenikötök egy lámpát kezébe, — mondá, mikor el-

értük a nagy terem tulsó végét s a derekán függő övről levett egyik kulcsal kinyitotta a réz ajtót. Átmentünk rajta, de nem esukta be egészen, csak félig.

— Miért hagyod nyitva az ajtót? — kérdém.

— Mert ugy sincs, a ki utánunk jöhetne és aztán, ki tudja, mi minden nem történhetik. Ha esetleg menekülnünk kellene a szanktuáriumból, esukatlan ajtón könnyebben átjuthatunk, mint a bezárton.

— Kicsoda, vagy mi kényszerithetne arra, hogy meneküljünk? — kérdém.

Mattai nem felelt, csak vállat vont kérdésemre.

Egy csomó lépcsőn mentünk ennek-utána le, folyosókon és titkos ajtókon, melyeket Mattai mind nyitva hagyott hátunk mögött, míg végre egy sima márványfalhoz értünk. Ezen a falon Mattai tapogatózni kezdett hüvelykével, míg csak rá nem talált arra a helyre, melyet megnyomva, a márványlap egy darabja eltűnt s egy kulcslyukat tett láthatóvá. A kulcslyukba egy ezüst kulcsot dugott, újra megnyomta a márványlapot s ime, egy körülbelül két láb széles és hat láb magas kőlap emelkedett fel előttünk, az így keletkezett üreget pedig világosság szűrődött szemünkbe. Intett nekünk s átment a falba vájt folyosón, mi pedig követtük őt a Névtelen Isten szanktuáriumba. A falnak tulsó oldalán megállottunk s összebujva, egymás kezébe kapaszkodtunk, oly borzalmas hatása volt annak a helynek, meg aztán a halotti csend és ünnepélyesség is félelemmel töltött el.

A nem tulságosan téres szanktuáriumnak mennyezete kupolaalakú volt s a falgömbalakú égboltozatot akarta ábrázolni. Egy arany nap, ezüst hold s az égnek csillagai voltak rajta feltüntetve. A falak a mexikói onyx nevű gyönyörű kővel voltak fedve s embermagasságyra hieroglifákkal és a kisebb rangú istenek képmásaival voltak borítva, míg a velünk szembeeső falon a Névtelen Istennek márványra festett képe volt felfüggesztve. Oly vékonyra volt csiszolva e márványlap, hogy a mögötte levő ablakból kiáramló világosság egészen átszűrődött rajta s misztikus félhomálylyal töltötte el a szobát.

A butorzat nagyon egyszerű volt, nem nem állott egyébből, mint valami nemes fajtából kifaragott, s gazdagon aranyozott székekből, s egy asztalból, melyen rost-papíresomók, egy pár irónád és festékeseszkék állottak. Ilyen írószereket használtak az ezen nép körében elterjedt képiráshoz. Végül azon az oldalán a szobának, melyen beléptünk volt, fekete márványból készült, s köröskörül arany betűkkel beirt oltár állott, az oltár tetején pedig valami selyemkendővel leborított tárgy feküdt.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

MINDENMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGLÖCSÖBBAN A

CSOKONAI PAPIR- Kereskedésben

KOSSUTH-UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

=====

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGLÖCSÖBBAN ELVÁLLALTATIK.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

NYILT-TÉR.

Mint hogy a tavasz előre haladásával ocsesemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olosó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dús szén-sav-tartalma fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűgahajtó és a szomjat oszllapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Nagy Művész-Estély

1900. szept. 22-én a Zenede disztermében

Fedák Sári,

Rákosi Szidi és Polónyi Elemér

közreműködésével.

Műsor:

1. Schumann, Papillons, előadja: *Polónyi Elemér.*
2. Szent Miklós. Mese Truffiertől, előadja *Rákosi Szidi.*
3. a) Piruló királyleány. (Kis szökevény.)
b) Levél ária (Ripp-Ripp) c.) Jódler. (Három pár cipő.) Előadja: *Fedák Sári.*
4. A szinpad. Monolog Rákosi Jenőtől, előadja: *Rákosi Szidi.*
5. a) Liszt, Concert etude. b) Polónyi, Polonaise de Concert. Előadja: *Polónyi Elemér.*
6. a) Tosti, Non t'amó piu. b) Lemaire, Vous dansez Marquise! c) Giordani, Caro mio ben. Ária a XII. századból. d) Czigaretta dal. (A kis szökevény.) Előadja: *Fedák Sári.*
7. Polónyi, Szerb fantázia. (A szerb királynak ajánlva. Uj.) Előadja: *Polónyi Elemér.*
8. Beöthy László, Telefon. Komikus magánjelenet. Előadja: *Rákosi Szidi.*
9. a) Dal a kis Theáról, b) Dal a gummiradliról, c) Valami mondanivalója, Huszka Jenőtől. d) Magyar nóták, Dóczy Józseftől. Előadja: *Fedák Sári.*

Kezdeté esti 8 órakor. Helyárak: Ülőhely az 1-2. sorban 5 kor., a 3-6. sorban 4 kor., a 7-10. sorban 3 kor. Állóhely 2 kor.

Jegyek László Albert könyvkereskedésében válthatók.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Ha rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalványjal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

	Régi könyvek	Eladó	Pincze,
Egy uj szalon czibalom eladó. Széchenyi-kert 49. szám. 51.	magyar, latin, német (udományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában — Karabélyos Zoltánnal.	egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.	mely üveges borok be-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Hirdetés.

Nagyságos Szepessy Gyuláné (h. nánási lakos) urnőnek az ujfehértői határban fekvő ugynevezett „Kapitány tanya” birtokán levő

élőfák
(legnagyobb részben akáczfák)
eladók.

A venni szándékozók bővebb telvilágosítást nyerhetnek a nevezett urnőnél, vagy nálam, mint megbízottjánál.

H.-Nánás, 1900. szeptember 19.

Dr. Nagy Gábor,
ügyvéd.

Varga Pál czibalomgyártónál
a ki **czibalmot**
vesz

ingyen fog megtanulni czibalmozni

a nála megjelent czibalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül s a ki egy héten csak egy órát is áldozhat reá naponként és nem képes felfogni, annak kötelessé vágyok visszaadni a czibalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes nagy árjegyzéket
czibalmokról ingyen küldök.

Bikszádi

ásványviz

árlappal

és

ismertető

könyvecskével

bérmertve szolgál

a

Kútkezelőség

Bikszád

(Szatmármegye).

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedül a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen. — Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsucs-hurutnál és kezdődő gümőkőrnél, továbbá ki- alkalmazása által tűnő eredményt értek el a **Bikszádi viz** emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut máj- és epe-hólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny- és idült női bántalmaknál, mint specifikum vált be.

A Bikszádi viz bérliője s a **ALMER LAJOS és KÁROLY** nagybányai sztojikai viz főelárusítói: **lakosok.**

SZTOJKAI ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el **magyar karlsbadi viznek**, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigoru diéta betartásával: **idült gyomorbántalom**, máj- és epehólyag, valamint epeköbajoknál, nemkülönb **czukorbetegségnél** alkalmazva, valóságos csodákat mű- a légzőszervek vel, kitűnő hatása a összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A **Sztojikai ásványviz** borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital, pártját ritkítja. — A **Sztojikai ásványviz** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hesszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengerentuli szállítást.

Sztojikai

ásványviz

árlappal

és

ismertető

könyvecskével

bérmertve szolgál

a

Forráskezelőség

Sztojka,

u. p. Magyar-Lápos.

(Szolnok-Dobokam.)